

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ Майя НІКОЛАЄВА

« 31 » _____ 08 _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Транснаціоналізація світового простору

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини

(код і назва спеціальності (тей))

Спеціалізація: (за наявності) немає

Освітньо-професійна програма: Міжнародні економічні відносини

(назва ОПП/ОНП)

Робоча програма навчальної дисципліни «Транснаціоналізація світового простору». – Одеса: ОНУ, 2023. – 18 с.

Розробники: Ніколаєв Ю.О., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин; Якубовський С.О., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ (Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)

Погоджено із гарантом ОПП _____ (Юлія ПІЧУГІНА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № ___ від "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № ___ від "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочнна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів - 2 змістових модулів – 2	Галузь знань: 29 – Міжнародні відносини Спеціальність: 292 – Міжнародні економічні відносини Спеціалізації: - _____ (назва) Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	<i>за вибором студента</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	-
		<i>Семестр</i>	
		1-й	-
		<i>Лекції</i>	
		8	-
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		22 год.	-
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	-
Форма підсумкового контролю: Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття ними практичних навичок фахової діяльності в умовах транснаціоналізації світового простору, з використанням методів та інструментарію ефективного управління на всіх рівнях економічної системи – глобальному, транснаціональному, національному, регіональному, місцевому, галузевому, міжфірмовому, внутрішньофірмовому.

Завдання дисципліни:

- охарактеризувати окремі форми МЄВ в умовах транснаціоналізації світового простору;

- набуття навичок аналізу сучасного стану МЄВ та можливостей використання закордонного досвіду МЄВ в Україні;

- опанування базовими принципами сучасних теоретичних моделей економічного розвитку та практикою формування умов для економічного зростання країн в умовах транснаціоналізації світового простору;

- набуття навичок аналізу економічних мотивів і чинників виникнення ринкових дисбалансів в умовах транснаціоналізації світового простору.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ІК: Здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

а) загальних (ЗК):

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

б) спеціальних (фахових) (СК):

СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

СК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

СК 5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.

ПРН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів,

трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

ПРН 10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: основні риси та структуру транснаціоналізації економічних відносин; суть міжнародного бізнесу; закономірності та тенденції розвитку світового господарства; структуру та ознаки ТНК; стан і перспективи сучасних інтеграційних процесів за участю ТНК;

вміти: аналізувати дію економічних законів на міжнародному рівні; проводити порівняльний аналіз щодо загроз та переваг для підприємств при виході на різні сегменти міжнародних товарних, фінансових, валютних ринків; , аналізувати та оцінювати діяльність глобальних фірм; визначати показники обсягу, динаміки, результативності та ефективності діяльності ТНК.

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль1. Міжнародні економічні відносини в епоху транснаціоналізації світового простору

Тема 1. Сучасна світова економіка та національні інтереси.

Основні риси сучасної міжнародної економічної системи. Національна економічна політика. Національні валютні системи. Урядове регулювання міжнародної торгівлі та інвестицій. Міжнародна мобільність продуктивних факторів.

Національні інтереси та міжнародна торгівля. Національні вигоди від міжнародної торгівлі. Внутрішня спеціалізація та міжрегіональна торгівля. Інтереси споживачів. Інтереси міжнародних компаній. Аргументи проти зовнішньої торгівлі.

Тема 2. Сучасний етап еволюції міжнародних економічних відносин.

Суб'єкти МЕВ на макро- і мікрорівні. Значення окремих форм МЕВ у світовій економіці. Основні класифікації країн в міжнародній економіці. Особливості сучасного етапу розвитку МЕВ. Сутність транснаціоналізації світового простору та її основні економічні прояви. Критика процесу транснаціоналізації світового простору з боку розвинених країн та країн, що розвиваються.

Тема 3. Транснаціональний рух капіталу як чинник розвитку сучасної світової економіки.

Економічний зміст та основні форми транснаціонального руху капіталу.

Економічний зміст прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Правило Вальраса. Теорії прямих іноземних інвестицій. Теорія інтерналізації та еклектична теорія. Форми іноземних інвестицій. Прямі та портфельні інвестиції. Фактори ПІІ. Мотиви експорту та імпорту капіталу. Етапи просування та організаційні форми ПІІ. Фактори, що визначають особливості ПІІ в сучасних умовах. Особливості регіонального та галузевого розподілу ПІІ в сучасних умовах. Нові форми інвестування в сучасних умовах. Природа та зміст ризиків ПІІ. Політичні та економічні ризики ПІІ. Управління ризиками ПІІ. Діяльність спеціалізованих національних та міжнародних організацій щодо страхування ризиків ПІІ.

Тема 4. Проблеми глобальних дисбалансів в епоху транснаціоналізації світового простору.

Причини виникнення глобальних дисбалансів в умовах транснаціоналізації світового простору. Динаміка курсів основних валют і вартості валютних резервів різних країн в епоху транснаціоналізації. Взаємозалежність торгівельних потоків й взаємних інвестицій від валютних, кредитних і фондових ризиків, які пов'язані із глобальними дисбалансами. Ризики глобальної незбалансованості для України. Діяльність суверенних фондів у контексті проблеми глобальних дисбалансів. Роль суверенних фондів у вирішенні "парадокса заощаджень". Ключові політико-економічні доктрини корекції глобальних дисбалансів.

Змістовний модуль 2. Транснаціональні стратегії у сучасній світовій економіці

Тема 5. Обумовленість інтеграційних та дезінтеграційних процесів в умовах транснаціоналізації світового простору.

Еволюція інтеграційних процесів. Основні етапи міжнародної інтеграції. Економічна обґрунтованість економічної інтеграції. Переваги і недоліки. Умови і передумови економічної інтеграції. Показники інтенсивності розвитку економічної інтеграції. Стадії та етапи регіональної інтеграції. Приклади інтеграційних об'єднань. Вплив транснаціоналізації світового простору на інтеграційні та дезінтеграційні процеси.

Тема 6. Заходи міжнародних організацій та національних урядів щодо протидії наслідкам глобальних дисбалансів в епоху транснаціоналізації світового простору.

Діяльність міжнародних економічних організацій (МВФ, Світовий банк, Світова організація торгівлі) в умовах транснаціоналізації світового простору. Цілі та наслідки зустрічей «групи семи» та «групи двадцяти» (G-7, G-20). Антикризові стратегії урядів та національних банків промислово-розвинутих держав щодо недопущення нової світової економічної кризи. Динаміка процентних ставок, ліквідність банківської системи і грошова емісія у країнах Європейського Союзу, Азії та Північної Америки. Заходи міжнародних організацій та національних урядів щодо протидії наслідкам глобальних дисбалансів.

Тема 7. Стратегії країн, що розвиваються, в умовах транснаціоналізації світового простору.

Чинники економічного зростання країн, що розвиваються, в умовах транснаціоналізації світового простору: основи міжнародної конкурентоспроможності країн, залежність добробуту країн від цін на енергоресурси, «прокляття природних ресурсів». Регіональні особливості економічного зростання у країнах, що розвиваються. Характерні риси, мета та механізми реалізації валютно-кредитної, фіскальної і бюджетної політики країн, що розвиваються, на початку XXI століття. Динаміка відсоткових ставок, ліквідність банківської системи і грошова емісія у країнах, що розвиваються.

Тема 8. Корпоративна соціальна відповідальність в епоху транснаціоналізації світового простору.

Сутність корпоративної соціальної відповідальності. Корпоративна соціальна відповідальність й державне регулювання з погляду теореми Коуза. Сфери корпоративного регулювання і можливості держави. Легітимність і захищеність прав власності як необхідний інструмент побудови системи корпоративної соціальної відповідальності. Соціальний капітал і суспільна ефективність корпоративної соціальної відповідальності: формальний аналіз. Практика корпоративної соціальної відповідальності в епоху транснаціоналізації світового простору.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усьо-го	у тому числі				Усьо-го	у тому числі			
л		п/с	лаб	ср	л		п/с	лаб	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Міжнародні економічні відносини в епоху транснаціоналізації світового простору.										
Тема 1. Сучасна світова економіка та національні інтереси.	10	1	2	0	7	-	-	-	-	-
Тема 2. Сучасний етап еволюції міжнародних економічних відносин.	10	1	2	0	7	-	-	-	-	-
Тема 3. Транснаціональний рух капіталу як чинник розвитку сучасної світової економіки.	13	1	4	0	8	-	-	-	-	-
Тема 4. Проблеми глобальних дисбалансів в епоху транснаціоналізації світового простору. Контрольна робота за ЗМ1.	13	1	4	0	8					
Разом за змістовим модулем 1	46	4	12	0	30	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Транснаціональні стратегії у сучасній світовій економіці.										
Тема 5. Обумовленість інтеграційних та дезінтеграційних процесів в умовах транснаціоналізації світового простору.	10	1	2	0	7	-	-	-	-	-
Тема 6. Заходи міжнародних організацій та національних урядів щодо протидії наслідкам глобальних дисбалансів в епоху транснаціоналізації світового простору.	10	1	2	0	7	-	-	-	-	-
Тема 7. Стратегії країн, що розвиваються, в умовах	11	1	2	0	8	-	-	-	-	-

трансціоналізації світового простору.										
Тема 8. Корпоративна соціальна відповідальність в епоху трансціоналізації світового простору. Контрольна робота за ЗМ2.	13	1	4	0	8	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	44	4	10	0	30	-	-	-	-	-
Усього годин	90	8	22	0	60	-	-	-	-	-

**5.Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені.**

6.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасна світова економіка та національні інтереси. Виконання практичного завдання за темою.	2
2	Сучасний етап еволюції міжнародних економічних відносин. Виконання практичного завдання за темою.	2
3	Транснаціональний рух капіталу як чинник розвитку сучасної світової економіки. Виконання практичного завдання за темою.	4
4	Проблеми глобальних дисбалансів в епоху трансціоналізації світового простору. Виконання практичного завдання за темою. Контрольна робота за ЗМ1.	4
5	Обумовленість інтеграційних та дезінтеграційних процесів в умовах трансціоналізації світового простору. Виконання практичного завдання за темою.	2
6	Заходи міжнародних організацій та національних урядів щодо протидії наслідкам глобальних дисбалансів в епоху трансціоналізації світового простору. Виконання практичного завдання за темою.	2
7	Стратегії країн, що розвиваються, в умовах трансціоналізації світового простору. Виконання практичного завдання за темою.	2
8	Корпоративна соціальна відповідальність в епоху трансціоналізації світового простору. Виконання практичного завдання за темою. Контрольна робота за ЗМ2.	4
	Разом	22

**7.Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття не передбачені.**

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1	Сучасна світова економіка та національні інтереси. / Підготовка до практичного заняття.	7
2	Сучасний етап еволюції міжнародних економічних відносин. / Написання і захист реферату. Вимоги до реферату: використання мінімум 10 джерел; обсяг – не менше 15 сторінок основного тексту; відсутність плагіату; захист під час консультацій викладача; оцінка за 100-бальною системою.	7
3	Транснаціональний рух капіталу як чинник розвитку сучасної світової економіки. / Написання есе. Вимоги до есе: повна самостійність в роботі; повна відсутність будь-яких запозичень; надсилання есе на офіційну електронну скриньку викладача; оцінка за 100-бальною системою.	8
4	Проблеми глобальних дисбалансів в епоху транснаціоналізації світового простору. / Підготовка до практичного заняття.	8
5	Обумовленість інтеграційних та дезінтеграційних процесів в умовах транснаціоналізації світового простору. / Написання і захист реферату. Вимоги до реферату: використання мінімум 10 джерел; обсяг – не менше 15 сторінок основного тексту; відсутність плагіату; захист під час консультацій викладача; оцінка за 100-бальною системою.	7
6	Заходи міжнародних організацій та національних урядів щодо протидії наслідкам глобальних дисбалансів в епоху транснаціоналізації світового простору. / Написання есе. Вимоги до есе: повна самостійність в роботі; повна відсутність будь-яких запозичень; надсилання есе на офіційну електронну скриньку викладача; оцінка за 100-бальною системою.	7
7	Стратегії країн, що розвиваються, в умовах транснаціоналізації світового простору. / Підготовка до практичного заняття.	8
8	Корпоративна соціальна відповідальність в епоху транснаціоналізації світового простору. / Написання і захист реферату. Вимоги до реферату: використання мінімум 10 джерел; обсяг – не менше 15 сторінок основного тексту; відсутність плагіату; захист під час консультацій викладача; оцінка за 100-бальною системою.	8
	Разом	60

9. Методи навчання

У процесі проведення практичних та інших видів навчальних занять будуть використані наступні методи навчання:

а) Словесні: усні презентації (аналітико-дослідницькі, інформативні візуалізації, презентації з аналізом конкретних ситуацій та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, дискусія, диспут, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання;

б) Наочні: практичні ілюстрації (у тому числі мультимедійні інформативні блоки), демонстрація, метод безпосереднього спостереження, захист результатів власних досліджень;

в) Проблемно-орієнтовані: вправи; тренувальні вправи; творчі вправи; розв'язання розрахункових задач; виконання дослідів; ділові ігри; рольові ігри; виконання індивідуальних завдань (реферати, есе).

10.Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Для поточного контролю (за кожною темою курсу окремо) будуть використані наступні методи оцінювання: поточне оцінювання усних відповідей і письмових завдань, а також завдань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Для періодичного контролю (за кожним змістовним модулем) будуть використані наступні методи оцінювання: усне опитування, контрольна письмова робота, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних робіт, оцінювання доповідей, бланкове тестування, оцінювання есе, оцінювання отриманих практичних навичок.

Для підсумкового контролю (заліку з навчальної дисципліни в цілому) будуть використані наступні методи оцінювання: усний опит, письмовий опит, тестування, оцінювання портфоліо, захист проєктів.

Критерії оцінювання результатів навчання - це ознака, на основі якої проводиться оцінювання цих результатів і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень студентів і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС. У таблиці нижче наведено конкретні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни “Транснаціоналізація світового простору”.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ “ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ
СВІТОВОГО ПРОСТОРУ”**

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання.

	незначні помилки.	
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого, під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого, під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу, робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані вміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Види навчальної роботи	Максимана кількість балів за заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Середній бал за всі заняття (завдання)
Змістовний модуль 1			
Поточний контроль під час практичних занять	100	8	100
Поточний контроль самостійної роботи	100	15	100
Контрольна робота за змістовим модулем	100	1	100
Усього за змістовим модулем 1 (середній бал)	100	24	100
Змістовний модуль 2			
Поточний контроль під час практичних занять	100	7	100

Поточний контроль самостійної роботи	100	15	100
Контрольна робота за змістовим модулем	100	1	100
Усього за змістовим модулем 2 (середній бал)	100	23	100
Підсумковий контроль (залік)	100	1	100
Підсумкова кількість балів (середній бал)	100	48	100

11. Питання для підсумкового контролю

1. Значення окремих форм МЕВ в умовах транснаціоналізації світового простору.
2. Основні класифікації країн в епоху транснаціоналізації світового простору.
3. Особливості сучасного етапу розвитку МЕВ.
4. Сутність транснаціоналізації світового простору та її основні економічні прояви.
5. Критика транснаціоналізації світового простору з боку розвинених і країн, що розвиваються.
6. Причини міжнародної міграції та основні наслідки для країн-експортерів та імпортерів трудових ресурсів.
7. Світові центри тяжіння міграційних потоків. Показники міграції.
8. Еволюція інтеграційних процесів. Основні етапи міжнародної інтеграції.
9. Чинники дезінтеграційних процесів. Причини виходу Великої Британії з ЄС.
10. Економічна обґрунтованість економічної інтеграції. Переваги і недоліки.
11. Міжнародний рух капіталу: сутність та форми.
12. Визначення платіжного балансу (ПБ) країни. Чому ПБ є важливим макроекономічним показником?
13. Застосування даних ПБ в економічному аналізі.
14. Які основні компоненти і принципи обліку поточного рахунку платіжного балансу?
15. Які основні компоненти і принципи обліку фінансового рахунку платіжного балансу?
16. Резервні активи: визначення та основні компоненти. Як резервні активи можуть бути використані для корекції диспропорцій платіжного балансу? Структура і динаміка золотовалютних резервів України.
17. Інтерпретація дефіциту і профіциту платіжного балансу. Криза платіжного балансу. Проблема подвійного дефіциту (twin deficit).
18. Глобальні дисбаланси у світовій економіці.
19. Ключові політико-економічні доктрини корекції глобальних дисбалансів.
20. Заходи міжнародних організацій щодо протидії наслідкам глобальних

дисбалансів.

21.Заходи національних урядів щодо протидії наслідкам глобальних дисбалансів.

22.Заходи міжнародних організацій щодо протидії наслідкам світової пандемії COVID-19.

23.Заходи національних урядів щодо протидії наслідкам світової пандемії COVID-19.

24.Стратегії країн, що розвиваються, в умовах транснаціоналізації світового простору.

25.Чинники економічного зростання країн, що розвиваються, за останні десятиліття: основи міжнародної конкурентоспроможності країн, залежність добробуту країн від цін на енергоресурси, «прокляття природних ресурсів».

26.Регіональні особливості економічного зростання у країнах, що розвиваються.

27.Характерні риси, мета та механізми реалізації валютно-кредитної, фіскальної і бюджетної політики країн, що розвиваються, у XXI столітті.

28.Корпоративна соціальна відповідальність в умовах транснаціоналізації світового простору.

29.Сфери корпоративного регулювання і можливості держави.

30.Легітимність і захищеність прав власності як необхідний інструмент побудови системи корпоративної соціальної відповідальності.

31.Соціальний капітал і суспільна ефективність корпоративної соціальної відповідальності: формальний аналіз.

32.Практика корпоративної соціальної відповідальності у країнах ЄС та в Україні.

12.Розподіл балів, які отримують студенти

За кожен модуль оцінка розраховується за 100-бальною шкалою. Кожна модульна контрольна робота оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка за кожний змістовний модуль розраховується як середня арифметична з п'яти 100-бальних оцінок: оцінок за кожну з чотирьох тем і оцінки за модульну контрольну роботу. Підсумкова оцінка за всі два змістовні модулі даної дисципліни розраховується як середня арифметична з фінальних оцінок за кожний змістовний модуль. **Фінальною оцінкою за поточний контроль** є підсумкова (середня арифметична) оцінка за всі два змістовні модулі.

Окремо проводиться **підсумковий контроль**, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Фінальна (залікова) оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне з фінальної оцінки за поточний контроль та оцінки за підсумковий контроль.

Поточний контроль										Підсумковий контроль	Фінальна (залікова) оцінка з навчальної дисципліни
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2						
T1	T2	T3	T4	Контр. робота	T5	T6	T7	T8	Контр. робота		
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Все необхідне навчально-методичне забезпечення міститься в GOOGLE-класі за адресою: <https://classroom.google.com/c/NjE1NTk5ODU2ODgw> Код курсу –ybjhzqg

До складу вказаного вище навчально-методичного забезпечення курсу відносяться:

- Робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- Навчально-методичні матеріали для самостійної роботи студентів;
- Мультимедійні презентації;
- Плани лабораторних занять;

- Навчальний посібник: Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. О. Якубовського, канд. екон. наук, доц. Ю. О. Ніколаєва; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса: ОНУ. - 304 с.

- Навчально-методичні матеріали для поточного, періодичного і підсумкового контролю.

14. Рекомендована література

Основна

1. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; канд. екон. наук, Т. А. Родіонова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ. - 172 с.
2. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; за ред. д-ра екон. наук, прф. С. О. Якубовського, канд. екон. наук, доц. Ю. О. Ніколаєва ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ. - 304 с.
3. Якубовський С.О., Козак Ю.Г., Савчук О.В., Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019.
4. United Nations Conference on Trade and Development. World Investment Report 2015-2022.
5. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 602 с.
7. Світова економіка : підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – 349 с.

Додаткова

1. Yakubovskiy S. O., Sydorova Z. A. Development Prospects of London as the World's Financial Center in the Conditions of Brexit. *Baltic Journal of Economic Studies*. – 2021. – Vol. 3, № 5.
2. Yakubovskiy S., Alekseevska H., Tsevukh Y. Impact of the European Central Bank Monetary Policy on the Financial Indicators of the Eastern European Countries. *Journal Global Policy and Governance*. 2020 ISSN online 2194-7740 / ISSN print 2194-7759. DOI 10.14666/2194-7759-9-1-003. Accessed: <http://transitionacademiapress.org/jgpg/article/view/296>
3. Alekseevska H., Yakubovskiy S., Podgorna I. The role of infocommunication technologies in the Dot.com bubble and in the implementation of unconventional monetary policy. *Problems of Infocommunications Science and Technology*. IEEE International Conference. Kharkiv, Ukraine. 5-7 жовтня. 2021.
4. Варналій З.С., Сизоненко В.О. Основи підприємницької діяльності: Підручник / З.С. Варналій, В.О. Сизоненко. – К.: Знання України, 2020. – 404 с.
5. Герасимчук З.В., Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. – Луцьк: Надстир'я, 2019. – 328 с.
6. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2019. – 406 с.
7. Gonchar O., Alekseevska H. Singapore's Economic Development in the 21st Century. *Market infrastructure*. Vol 62, P. 8–16 DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure66-2> 14
8. Алексеевська Г.С., Павлов С.В., Порівняльний аналіз формування платіжних балансів Бельгії та Нідерландів 2016-2020р. соціально-економічний та політичний розвиток в умовах європейської інтеграції: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції ОНУ ім. Мечникова. Одеса. 2021. С.45-47
9. Алексеевська Г., Попова Н. Аналіз змін платіжного балансу України в умовах євроінтеграції. *Trends in the scientific development*. II International Scientific and Practical Conference. Vancouver, Canada. 2021. P.60-63

10.Алексеевська Г. С., Філак В. Ю., Особливості формування Платіжного балансу Естонії у 2016–2020 роках. Economic Trends: New Opportunities And Threats. International Scientific Conference, Le Mans, France 2021. С. 17-22. - DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-158-9-5>.

15.Електронні інформаційні ресурси

- 1.Міжнародний валютний фонд : веб. сайт. URL: www.imf.org
- 2.Комісія ООН з торгівлі та розвитку: веб. сайт. URL:
www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=3198&lang=1
- 3.Центральне розвідувальне управління США: веб. сайт.
URL:www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/ .
- 4.Азійський банк розвитку: веб. сайт. URL: www.adb.org/Countries
- 5.Державний комітет статистики України: веб. сайт. URL:
www.ukrstat.gov.ua
- 6.Standard & Poor's: веб. сайт. URL: <https://www.spglobal.com/ratings/en/>
- 7.Moody's: веб. сайт. URL: <https://www.moody.com/>
- 8.Fitch: веб. сайт. URL: <https://www.fitchratings.com/>
- 9.Рейтинг економічної свободи Heritage: веб. сайт. URL:
<https://www.heritage.org/index/>
- 10.Рейтинг сприйняття корупції Transparency International: веб. сайт.
URL:<https://www.transparency.org/en/cpi/2022>
- 11.Комплексний рейтинг Doing Business: веб. сайт.
URL:<https://archive.doingbusiness.org/ru/rankings>
- 12.Global 500 – Fortune: веб. сайт. URL: <https://fortune.com/ranking/global500/>